

Izvješće o politikama u području prevencije i liječenja ovisnosti o kockanju na području Republike Hrvatske

SRPANJ 2025

AUTOR

Klinika za psihijatriju Vrapče

Co-funded by
the European Union

Klinika za psihijatriju Vrapče
University Psychiatric Hospital Vrapče

Sadržaj:

Uvod.....	3
Opći okvir.....	4
Politike praćenja, istraživanja i transparentnosti podataka.....	7
Oglašavanje.....	9
Igre na sreću u zemaljskim poslovnicama.....	14
Online igre na sreću.....	21
Tretman ovisnosti o kockanju.....	23
Preporuke.....	26

Uvod

Ovo izvješće o stanju u Republici Hrvatskoj izrađeno je u okviru projekta „Play Your Cards Right” (2023-1-RO01-KA220-VET-000160621), sufinanciranog iz programa Erasmus+ Europske unije, a provodi ga konzorcij predvođen organizacijom Asociatia Educatie Pentru Viata Reala (Rumunjska), u partnerstvu s organizacijama Produções Fixe Unipessoal Lda (Portugal), Asociatia Aliat pentru Sanatate Mintala (Rumunjska), Ayuntamiento de Ceutí (Španjolska) i Klinikom za psihijatriju Vrapče (Hrvatska).

Potpore Europske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja odobravanje njezina sadržaja, koji odražava isključivo stajališta autora. Europska komisija ne može se smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu informacija sadržanih u ovoj publikaciji.

Pripremio:

Prof.dr.sc. Neven Ricijaš

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za poremećaje u ponašanju

email: neven.ricijas@erf.unizg.hr

Opći okvir

Industrija kockanja je u Hrvatskoj regulirana različitim zakonima i pravilnicima. Najvažniji i temeljni zakon (tzv. *lex specialis*) je Zakon o igrama na sreću (Narodne Novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14, 143/14, 114/22, 72/25). Na samom početku ovog izvještaja, valja naglasiti kako je aktualni period u Hrvatskoj vrlo dinamičan upravo u regulativi ove industrije. Tijekom 2023. i 2024. godine pripremale su se značajnije izmjene Zakona o igrama na sreću vezano specifično uz društveno odgovorno priređivanje igara na sreću, te je „Novi Zakon“ objavljen u Narodnim Novinama 23. travnja 2025. godine, a stupio je na snagu 1. svibnja 2025. godine. Međutim, većina odredbi koje se tiču društveno odgovornog priređivanja igara na sreću te manje izloženosti kockanju građana Hrvatske (manje vidljivosti industrije, op. autora), stupit će na snagu 1. siječnja 2026. godine.

Slijedom navedenog, u narednim poglavljima će se paralelno prikazati postojeće stanje prema trenutno važećoj regulativi, kao i anticipirano, temeljem novih zakonskih izmjena.

Uz Zakon o igrama na sreću, kao glavnim dokumentom, postoji niz pravni akata (pravilnika, odluka i uredbi) kojima se regulira ova industrija. Radi se o sljedećim aktima (podzakonskim propisima):

1. Pravilnik o priređivanju igara kladjenja na daljinu (NN 08/10, 63/10, 22/15)
2. Pravilnik o priređivanju nagradnih igara (NN 08/10)
3. Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2010. godinu (NN 11/10)
4. Pravilnik o prostornim i tehničkim uvjetima za priređivanje igara na sreću u casinima, na automatima i uplatnim mjestima kladionica (NN 38/10, 130/10, 69/11, 15/12, 151/14, 36/20, 72/25)
5. Pravilnik o tehničkoj ispravnosti automata i stolova za igre na sreću (NN 38/10, 130/10, 49/13, 12/14)
6. Pravilnik o dobivanju odobrenja (licencije) za rad u casinu (NN 78/10)
7. Pravilnik o priređivanju igara na sreću u casinima putem interaktivnih prodajnih kanala on-line igranja (NN 78/10)
8. Pravilnik o priređivanju lutrijskih igara (NN 78/10, 69/11, 22/15, 45/16, 101/18, 72/25)
9. Odluka o broju priređivača kojima se može dati pravo priređivanja igara kladjenja na području Republike Hrvatske (NN 96/10)
10. Odluka o broju priređivača kojima se može dati pravo priređivanja igara na sreću u casinima na području Republike Hrvatske (NN 96/10)

11. Pravilnik o obveznim evidencijama za obračun naknade od priređivanja igara na sreću (NN 08/15, 144/22, 122/23)
12. Odluka o broju priređivača kojima se može dati pravo priređivanja igara na sreću na automatima na području Republike Hrvatske (NN 92/16)

Uz navedeno, Vlada Republike Hrvatske, svake godine posebno, donosi Uredbu o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načina raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za navedenu godinu. Tako je primjerice za 2024. godinu doneseno da se prihodi od igara na sreću raspodjeljuju sljedećim skupinama korisnika: promicanje razvoja sporta = 38%, borba protiv ovisnosti = 4%, socijalne i humanitarne djelatnosti = 11%, zadovoljavanje potreba osoba s invaliditetom = 19%, tehnička kultura = 3%, kultura = 15%, izvaninstitucionalna naobrazba i odgoj djece i mladih = 2%, razvoj civilnog društva = 10%.

U širem smislu, Zakon o igrama na sreću veže se i za Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 108/17, 39/19, 151/22), Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23, 36/24), Prekršajni zakon (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18, 114/22) i slično.

U kontekstu odredbi koje se tiču oglašavanja, što će u narednom tekstu biti detaljnije objašnjeno, važni pravni akti u Hrvatskoj su i:

- Zakon o elektroničkim medijima (NN 111/21, 114/22),
- Pravilnik o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima (NN 106/22).

Što se tiče javnog i političkog diskursa oko regulacije igara na sreću (industrije kockanja) u Republici Hrvatskoj, od 2023. godine moguće je zaključiti u prilog puno intenzivnijem i proaktivnijem pristupu u odnosu na ranija razdoblja. Tome je doprinijelo nekoliko paralelnih procesa:

1. Porastom broja ovisnika o kockanju (ili problematičnih kockara), kroz godine se je značajno povećala javna svjesnost, odnosno senzibilizacija društva, o rizicima vezanim uz kockanje i ovisnost o kockanju, ponajviše u medijima kroz novinske članke, televizijske emisije i intervjue,
2. Unaprijedila se je baza znanstveno-utemeljenih spoznaja temeljem različitih znanstvenih istraživanja u području kockanja i ovisnosti o kockanju specifično na našim prostorima,
3. Republika Hrvatska je 15.2.2023. godine donijela Nacionalnu strategiju djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine u koju su implementirane mjere vezane uz osiguranje društveno odgovorno priređivanja i igranja igara na sreću

4. Ministarstvo financija Republike Hrvatske (kao regulator) formiralo je radnu skupinu za izradu prijedloga izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću, s ciljem stavljanja većeg naglaska na mjere odgovornog priređivanja igara na sreću.

Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću je u javnom savjetovanju objavljen 14.03.2024., a mogućnost javnosti za davanje komentara i sugestija je trajao do 12.04.2024. Potom je prijedlog izmjena 12.07.2024. godine upućen u Saborsku proceduru (u hrvatski parlament), te je prvo čitanje u Saboru bilo održano 25.09.2024. godine. Nakon zaključka o prihvaćanju u prvom čitanju (11.10.2024. godine), Vlada RH 10.03.2025. godine podnosi Konačni prijedlog zakona Saboru, nakon čega slijedi rasprava u saborskim odborima. Rasprava se u drugom čitanju otvara 03.04.2025. godine, a izglasavanje zakona se je realiziralo 11.04.2025. godine. Novi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću objavljen je u Narodnim novinama broj 72/25 dana 23.04.2025. godine, a stupio je na snagu 01.05.2025. godine.

U Republici Hrvatskoj ne postoji posebna, neovisna agencija za regulaciju i nadzor nad igrama na sreću poput "Gambling Commission" u nekim drugim državama. Regulaciju i nadzor nad priređivanjem igara na sreću provodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske – Porezna uprava, koje izdaje odobrenja, provodi inspekcijski nadzor i osigurava poštivanje zakonskih propisa u ovoj djelatnosti. Ministarstvo financija – Porezna uprava je tako središnje tijelo za licenciranje, nadzor i kontrolu svih priređivača igara na sreću, uključujući i online i zemaljske operatere. Unutar Porezne uprave Ministarstva financija postoji Sektor za igre na sreću.

Što se tiče ostalih državnih institucija, odnosno javnih tijela, moguće je istaknuti Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti (HAKOM), koja sudjeluje u blokadi internetskog pristupa nelicenciranim online priređivačima (iako nema izravnu regulatornu funkciju za igre na sreću), te Hrvatski zavod za javno zdravstvo koji će prema novom pravnom okviru biti zadužen za vođenje registra (samo)isključenih igrača i provedbu određenih mjera društveno odgovornog priređivanja igara na sreću. Agencija za elektroničke medije (AEM) provodi nadzor nad oglašavanjem, pa u tom smislu brine o provedbi odredbi unutar svoje ingerencije, a to su isključivo Zakon o elektroničkim medijima i Pravilnik o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima.

Politike praćenja, istraživanja i transparentnosti podataka

U Hrvatskoj do sada ne postoji mehanizam sustavnog praćenja prevalencije problematičnog kockanja koje bi bilo definirano nekim nacionalnim dokumentom. Istraživanja su provedena inicijativnom znanstvenika u okviru akademske zajednice (sveučilišta i znanstveni instituti).

Tek nova Nacionalna strategija djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine (objavljena 15.2.2023. godine; NN 18/23) u okviru Prioriteta 3. „Doprinijeti povećanju ljudskih i institucionalnih kapaciteta za provedbu znanstveno utemeljene i učinkovite politike djelovanja na području ovisnosti i ponašajnih ovisnosti“ predviđa dva posebna cilja koji se vežu uz potrebe znanstvenih istraživanja. Ti ciljevi su:

- Cilj 1. Unaprjeđenje sustava i koordinacije za provedbu integrirane politike prema ovisnostima
- Cilj 2. Učinkovita međunarodna suradnja na području ovisnosti.

Cilj 1 strateški se planira realizirati kroz specifične ciljeve koji obuhvaćaju sustav edukacije (1.1.), nacionalni informacijski sustav (1.2.), sustav kvalitete programa, projekata i intervencija koji se provode na području ovisnosti (1.3.) te sustav koordinacije za provedbu integrirane politike prema ovisnostima (1.4.).

Mjere za provedbu posebnog cilja 1.2. (Nacionalni informacijski sustav) uključuju promicanje istraživanja te osnaživanje suradnje znanstvene zajednice i donositelja političkih odluka te učiniti rezultate istraživanja razumljivim i dostupnim upravljačkim strukturama, kao i razvijanje kulture bilježenja, praćenja i evaluacije intervencija, te razmjenu iskustava i dobrih praksi.

Zaključno, nova Strategija jasno ističe da je usmjerena na sve vrste ovisnosti, uključujući i ponašajne ovisnosti poput kockanja, te naglašava potrebu za praćenjem trendova, provođenjem evaluacija i istraživanja radi učinkovitog planiranja i provedbe preventivnih i tretmanskih intervencijama. Ministarstvo zdravstva dužno je u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo koordinirati, pratiti, analizirati i vrednovati provedbu strategije, te uključivati u ovaj proces stručnjake, akademsku zajednicu te predstavnike regulatora i priređivača igara na sreću.

Što se tiče znanstvenih radova i znanstveno utemeljenih informacija, one su javno dostupne, posebno u online formatu. Grupa znanstvenika koja se sustavno i kontinuirano bavi znanstvenim istraživanjima (a time i objavljivanjem znanstvenih publikacija) u području problematičnog kockanja u Hrvatskoj je relativno mala, a radi se o sljedećim osobama, s

pripadajućim službenim linkovima na znanstvene publikacije u CRORIS online znanstvenoj bazi:

1. Prof.dr.sc. Neven Ricijaš: <https://www.croris.hr/osobe/profil/341>
2. Izv.prof.dr.sc. Dora Dodig Hundrić: <https://www.croris.hr/osobe/profil/29039>
3. Doc.dr.sc. Davor Bodor: <https://www.croris.hr/osobe/profil/1336>
4. Prof.dr.sc. Renata Glavak Tkalić: <https://www.croris.hr/osobe/profil/3308>
5. Prof.dr.sc. Zoran Zoričić: <https://www.croris.hr/osobe/profil/2138>

Uz navedene osobe, postoje još i vrijedna sporadična istraživanja pojedinih znanstvenika i/ili doktorskih studenata koji su u svojim istraživanjima i publikacijama obuhvaćali teme vezane uz kockanje i ovisnost o kockanju.

Sustavni nacionalni fond za istraživanje kockanja u Hrvatskoj ne postoji, stoga su sva istraživanja financirana u okviru svojih individualno dogovorenih suradnji i/ili projekata.

Oglašavanje

Sukladno ranije navedenom, u području oglašavanja igara na sreću su se ostvarile najveće zakonske izmjene, međutim one još uvijek nisu stupile na snagu. Podsjećamo, novi Zakon o igrama na sreću je stupio na snagu 1.5.2025. godine, no prema prijelaznim i završnim odredbama, ograničenja oglašavanja će stupiti na snagu 1.1.2026. godine.

Kako bi se pregledno razumio sadašnji (aktualni) pravni okvir, koji je dugi niz godina prisutan u Hrvatskoj, u odnosu na nadolazeće izmjene, u tablici niže su tablično prikazane ključne odredbe vezane uz oglašavanje igara na sreću.

PODRUČJE I VRSTA/NAČIN OGLAŠAVANJA	Prije izmjena Zakona o igrama na sreću (1.5.2025.); na snazi do 31.12.2025.	Nakon izmjena Zakona o igrama na sreću (1.5.2025.); stupa na snagu 1.1.2026.
Oglašavanje na javnim površinama (npr. plakati, billboards, elektronički plakati i slično)	Nije specificirano i nije ograničeno, niti regulirano na poseban način.	Prema novom članku 67. c. (st. 1.) zabranjuje se oglašavanje igara na sreću na svim javno vidljivim površinama. Jedini izuzetak (st. 3.) odnosi se na oglašavanje na vanjskim dijelovima prostora u kojima se priređuju igre na sreću, a koje ne poziva osobe na igranje igara na sreću.
Oglašavanje u tiskanim medijima (novine, časopisi i slično)	Vrlo usko definirana zabrana. Zabranjeno samo u tiskanom materijalu namijenjenom djeci i mladeži, a zabrana se odnosi i na pružatelja usluga i izdavača (članak 67.).	Zabrana je u odredbi proširena te je prema članku 67.a zabranjeno oglašavanje igara na sreću u svim medijima, sadržajima i na događanjima namijenjenima djeci i mladeži, a zabrana se odnosi na priređivače igara na sreću, pružatelje medijskih usluga, pružatelje elektroničkih publikacija, izdavače i organizatore događaja. Također, članak 67. b (st. 2.) zabranjuje oglašavanje igara na sreću u tiskanim medijima, što se odnosi i na priređivače igara na sreću, pružatelje medijskih usluga, pružatelje elektroničkih publikacija, pružatelje usluga oglašavanja i izdavače. Izuzetak od ove odredbe kojom je u potpunosti zabranjeno oglašavanje u tiskanim medijima je oglašavanje

		<p>lutrijskih igara niskog rizika, a pod kojima se podrazumijevaju igre kod kojih igrač saznaje ishod igre do najviše jedan puta dnevno te instant i ekspres lutrijskih igara koje koriste papirnatu srećku.</p>
<p>Oglašavanje u elektroničkim medijima (TV, radio, portali, Internet)</p>	<p>Vrlo usko definirana zabrana.</p> <p>Zabranjeno samo u radijskim i televizijskim emisijama namijenjenim djeci i mladeži, a zabrana se odnosi na pružatelja usluga i izdavača (članak 67.).</p>	<p>Zabrana je u odredbi proširena te je prema članku 67.a zabranjeno oglašavanje igara na sreću u svim medijima, sadržajima i na događanjima namijenjenima djeci i mladeži, a zabrana se odnosi na priređivače igara na sreću, pružatelje medijskih usluga, pružatelje elektroničkih publikacija, izdavače i organizatore događaja.</p> <p>Također, članak 67. b (st. 1.) zabranjuje oglašavanje igara na sreću putem interneta, u svim audiovizualnim i radijskim programima te sadržajima elektroničkih publikacija u vremenu od 6:00 do 23. sata, a zabrana se odnosi na priređivače igara na sreću, pružatelje medijskih usluga, pružatelje elektroničkih publikacija, izdavače i organizatore događaja.</p> <p>Izuzetak od ove odredbe kojom je u potpunosti zabranjeno oglašavanje između 6:00 i 23:00 sata je oglašavanje lutrijskih igara niskog rizika, a pod kojima se podrazumijevaju igre kod kojih igrač saznaje ishod igre do najviše jedan puta dnevno te instant i ekspres lutrijskih igara koje koriste papirnatu srećku.</p> <p>Uz navedeno, oglašavanje je dozvoljeno na mrežnim stranicama priređivača igara na sreću. To je također jedan izuzetak.</p>
<p>Vanjska vidljivost prostora koji priređuju igre na sreću</p>	<p>Nije regulirana.</p>	<p>Novim člankom 67. (st. 6) je propisano da će Vlada Republike Hrvatske uredbom odrediti vanjsko uređenje i oglašavanje na vanjskim dijelovima prostora za igre na sreću, no prema članku 20. Prijelaznih i završnih odredbi iz NN 72/25, rok za ovu odredbu je 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.</p>

		<p>Kako ova uredba u trenutku pisanja ovog teksta još uvijek nije dostupna, nepoznato je kako će vanjska vidljivost prostora točno biti regulirana.</p> <p>Jedino je poznata odredba prema novom članku 67. c (st. 4.) koja navodi da vanjski izgled prostora casina, automat klubova i uplatnih mjesta kladionica mora biti takav da onemogućuje uvid u stolove za igre na sreću, automate za igre na sreću, samoposlužne terminale za klađenje te ponudu i rezultate igara klađenja.</p>
Sudjelovanje poznatih osoba u oglasima	<p>Nije regulirano Zakonom o igrama na sreću.</p> <p>Navodi se samo u Pravilniku o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima (niže objašnjeno), međutim ova odredba vrijedi samo i isključivo za elektroničke medije, a ne i za plakate i tiskane medije.</p> <p>Stoga prema (još uvijek) aktualnom pravnom okviru, poznate osobe se smiju pojavljivati u oglasima na plakatima, na javnim površinama i u tiskanim medijima.</p>	<p>Novi članak 67. d. (st. 2.) propisuje da nije dozvoljeno pojavljivanje poznatih osoba i osoba od medijskog utjecaja u oglašavanju igara na sreću putem interneta, audiovizualnim i radijskim programima, sadržajima elektroničkih publikacija, tiskanim medijima i na javno vidljivim površinama.</p> <p>Time je značajno naglašena ova zabrana, pri čemu je važno da je ona uvrštena u zakon te da nije samo dijelom pravilnika (kao do sada), kao podzakonskog akta.</p>
Objave „influencera“ na društvenim mrežama	<p>Nije regulirano, niti je igdje specificirano u pravnim aktima.</p>	<p>Novi članak 67. d. (st. 3.) propisuje zabranu kreatorima sadržaja na društvenim mrežama promociju i oglašavanje igara na sreću i videoprijenos uživo (<i>live stream</i>) igara na sreću.</p>
Oglašavanje bonusa i promocija	<p>Nije regulirano, niti je igdje specificirano u pravnim aktima.</p>	<p>Novi članak 67. b (st. 8.) pripisuje zabranu oglašavanja kojom se poziva osobe na igranje igara na sreću ponudom bonusa, besplatnih vrtnji i sličnih pogodnosti.</p> <p>Prema novom Zakonu, to je dozvoljeno samo na mrežnim stranicama priređivača igara na sreću.</p>
Sponzorsko oglašavanje	<p>Nije regulirano, niti je igdje specificirano u pravnim aktima.</p>	<p>Novi članak 67. d. (st. 1.) propisuje da sponzorsko oglašavanje priređivača igara na sreću može sadržavati naziv tvrtke, prikaz znaka i prepoznatljive oznake usluge priređivača, ali ne smije</p>

		sadržavati druga obilježja koja pozivaju ili upućuju na igre na sreću.
--	--	--

Specifični sadržaji o načinu kako mogu izgledati oglasi u elektroničkim medijima (TV, radio, Internet) propisani su manjim dijelom (vrlo šturo i bazično) Zakonom o elektroničkim medijima (NN 111/21, 114/22), dok su detaljnije odredbe izgleda i sadržaja oglašavanja propisane člancima 12. i 13. pripadajućeg Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima (NN 106/22) kojeg donosimo u cijelosti.

Zakon o elektroničkim medijima navodi da se audiovizualne komunikacije vezane uz igre na sreću ne smiju emitirati u programima namijenjenim djeci (čl. 21. st. 10.) te da audiovizualne komercijalne komunikacije vezane uz igre na sreću moraju sadržavati poruku o postojanju rizika razvijanja ovisnosti o igrama na sreću (čl. 21. st. 11.). U članku 24. (st. 1.) je propisano da u audiovizualnim medijskim uslugama i radijskim programima te sadržajima elektroničkih publikacija nije dopušteno na bilo koji način poticati, promicati i veličati nasilje i kriminal te poticati građane, a posebice djecu i mladež, na uporabu duhanskih proizvoda, alkohola, droga ili svih drugih oblika ovisnosti. Kao što vidimo, ovisnost o kockanju nije specificirana, međutim, ona se interpretira kroz dio odredbe koja govori o „...svim drugim oblicima ovisnosti“. U stavku 2. istog članka je propisano da nisu dopuštene audiovizualne medijske usluge i radijski programi te sadržaji elektroničkih publikacija koji mogu ozbiljno naštetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika, posebno oni koji uključuju bezrazložno nasilje, što se u širem kontekstu može odnositi i na širu štetu vezanu uz kockarski, i potencijalno antisocijalni, životni stil.

Što se tiče specifičnog sadržaja, članak 12. (st. 3.) Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima propisuje da audiovizualne komercijalne komunikacije vezane uz igre na sreću ne smiju:

- tvrditi da su igre na sreću bez rizika financijskih gubitaka,
- koristiti popularne osobe koje su uzori mladima te osobe od medijskog utjecaja,
- koristiti fiktionalne ili animirane likove iz popularne kulture,
- sadržavati tvrdnje da igre na sreću označavaju prijelaz iz adolescencije u odraslu dob,
- navoditi lažne ili nerealne informacije o vjerojatnosti dobitaka,
- sugerirati da vještina može utjecati na ishod igre,
- sugerirati da su igre na sreću važan dio svakodnevnog života svakog pojedinca,
- sugerirati da igre na sreću mogu biti rješenje osobnim, profesionalnim ili obrazovnim problemima,
- sugerirati da igranje igara na sreću može dovesti do seksualnog uspjeha ili doprinijeti atraktivnosti osobe,

- prikazivati, opravdavati ili ohrabrivati kažnjiva ili antisocijalna ponašanja,
- ciljati ili biti posebno usmjerene na maloljetnike tako da su posebno privlačne djeci i mladima odražavajući ili se povezujući s kulturom mladih.

Člankom 13. istog Pravilnika je propisano da je u oglasima također potrebno ili staviti oznaku vizualnog simbola kategorije „18“ za cijelo vrijeme trajanja oglasa, ili je potrebno osigurati zvučno upozorenje koje navodi „Sadržaj koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 18 godina“.

Što se tiče sponzorstava, kao što je vidljivo iz gornje tablice, ono nije u Hrvatskoj zabranjeno, ali će se od 1.1.2026. ograničiti izgled i mogućnost sadržaja prilikom sponzorskog oglašavanja. Isto vrijedi i za sportske događaje. Slijedom navedenog, i u narednom razdoblju, nakon 1.1.2026. godine, možemo očekivati da će sponzorski oglasi priređivača igara na sreću biti vidljivi na sportskim događajima, kako u vidu plakata (pano-oglasa), tako i na dresovima i sportskoj opremi sportaša.

Igre na sreću u zemaljskim poslovnicama

Za razumijevanje ovog područja, kao i narednog poglavlja vezanog uz online kockanje, nužno je razumjeti temeljni pravni okvir industrije igara na sreću u Hrvatskoj.

Prema Zakonu o igrama na sreću (članak 5., stavak 1.), igre na sreću se dijele u četiri skupine:

1. Lutrijske igre
2. Igre u casinima
3. Igre klađenja
4. Igre na sreću na automatima (EGMs).

Unutar svake skupine, postoje različite pojedinačne vrste igara na sreću. Primjerice, u lutrijske igre uključuju srećke, loto igre, bingo, ali neke brze lutrije igre. Igre u casinima uključuje igre kao što su rulet, igre na stolovima s kockicama ili kartama i slično. Igre klađenja su najraširenije u kontekstu sportskog klađenja, ali postoji i ponuda klađenja na različite druge događaje (primjerice, Eurosong natjecanje, Oscari, politički izbori i slično), kao i klađenje na loto brojeve. Igre na sreću na automatima podrazumijevaju 'slot-machines' s generatorom slučajnih brojeva ili nekih drugih nasumičnih događaja, unaprijed softverski generirana.

Hrvatska Lutrija, d.o.o., kao državna firma, ima monopol nad lutrijskim igrama, odnosno država je ekskluzivno pravo priređivanja lutrijskih igara dala samo svojoj državnoj kompaniji. Drugi privatni priređivači mogu dobiti pravo priređivanja (tzv. licencu za priređivanje) temeljem verificiranog prijedloga Ministarstva financija RH (nakon analize svih pravnih preduvjeta), odnosno temeljem odluke Vlade RH. Odlukama Vlade Republike Hrvatske definiran je maksimalni broj prava koja se mogu dodijeliti, što zapravo znači maksimalni broj firmi (privatnih priređivača) koji mogu biti licencirani za priređivanje igara na sreću.

U ovom tekstu korištene su posljednje službene informacije s prezentacije na sjednici Vlade Republike Hrvatske iz ožujka 2025. godine, kada su bile prezentirane izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću¹.

Pravo priređivanja igara u casinima može se dodijeliti najviše 20 priređivača, a ukupno je dodijeljeno 18 prava priređivanja (95% iskoristivosti tržišta). Pravo priređivanja igara klađenja se može dodijeliti također 20 priređivača, a dodijeljeno je 6 (35% tržišta), dok pravo

¹ https://vlada.gov.hr/UserDocImages/2016/Sjednice/2025/Ozujak/70_sjednica_VRH/70%20-%203%20Prezentacija.pdf

priređivanja igara na sreću na automatima je najviše moguće dodijeliti 55 priređivača, a dodijeljeno je njih 40 (75% iskorištenosti tržišta).

No, iako je Vlada RH regulirala maksimalni broj licenci za pravo priređivanja, nije regulirala i postavila limit o maksimalnom broju prodajnih mjesta. Maksimalni broj prodajnih mjesta također nije reguliran niti u odnosu na veličinu nekog mjesta i/ili lokalne zajednice. Time je omogućeno da se tržište, u kontekstu zemaljskih prodajnih mjesta, širi po principima ponude i potražnje. Priom je važno naglasiti i da ne postoji najveći mogući broj automata po osobi (tzv. engl. *number of EGMs per capita*).

Slijedom navedenog, danas su igre na sreću dostupne na ukupno 6.301 prodajnom mjestu, a specifično se radi o sljedećoj distribuciji:

- 23 casina
- 388 automat klubova
- 1.288 kladionica
- 3.683 samoposlužnih terminala za klađenje u ugostiteljskim objektima (tzv. kladomati)
- 919 automata na prodajnim mjestima kladionica.

Ministarstvo Financija, Porezna Uprava, Republike Hrvatske ne izvještava o broju automata po stanovniku, no posljednje dostupne informacije moguće je pronaći na ovoj web stranici (Slot Machines by Country²) te u izvještaju iz 2019. godine³, gdje je navedeno da je Hrvatska 2019. godine imala 9.466 automata, što čini 447 osoba na jedan automat (procijenjena populacija RH tada je bila 4,227.746). Valja naglasiti da je ovdje vjerojatno korištena procjena broja stanovnika iz popisa 2011. godine, dok je prema popisu stanovnika RH iz 2021. godine navedeno kako je došlo do značajnog pada (za 413.056 osoba; -9,64%), odnosno da Hrvatska sada (službeno 2021. godine) ima 3,871.833 osoba.

U odnosu na zemaljska prodajna mjesta, Hrvatska jedino pravno regulira udaljenosti između prodajnih mjesta priređivača (pojedinih vrsta igara na sreću) i nekih objekata. Ove udaljenosti do nedavno su bile regulirane Pravilnikom o prostornim i tehničkim uvjetima za priređivanje igara na sreću u casinima, na automatima i uplatnim mjestima kladionica (NN 38/10, 130/10, 69/11, 15/12, 151/14, 36/20). Izmjenama ovog Pravilnika u broju NN 72/25, izbačene su odredbe koje se odnose na udaljenost, no to je zbog usklađivanja s novim

² <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/slot-machines-by-country#distribution-by-country>

³ <https://gamingta.s3-ap-southeast-2.amazonaws.com/World+Count+of+Gaming+Machines+2019.pdf>

izmjenama i dopunama Zakona i igrama na sreću iz 2025. godine, koji navodi da će se udaljenosti regulirati posebnom Uredbom (koja još nije donesena, op. autora).

Slijedom navedenog, u ovom tekstu će se prikazati aktualna pravila prema odredbama gore navedenog Pravilnika do 2025. godine, a koji zapravo reflektira stanje i udaljenosti koje aktualno svjedočimo u hrvatskom kontekstu.

Pritom je, za razumijevanje izrazito široke dostupnosti igra na sreću u Hrvatskoj, nužno razumjeti i izmjene navedenog Pravilnika kroz posljednjih 15 godina, zbog čega su u tablici niže navedene godine stupanja na snagu Pravilnika, uz odredbe za kladionice, casina i automat klubove, te komentar u smislu posljedica takvog rješenja.

Pravilnikom o prostornim i tehničkim uvjetima za priređivanje igara na sreću u casinima, na automatima i uplatnim mjestima kladionica *prikazano prema godinama, uz komentar na navedenu odredbu	Kladionice (uključuje i samoposlužne terminale za klađenje u ugostiteljskim objektima)	Casina i automat klubovi (uključuje i automate u prodajnim mjestima kladionica)
2010. godina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kladionice moraju biti udaljene minimalno 200 m od obrazovnih ustanova (osnovne i srednje škole) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ casina i automat klubovi moraju biti udaljeni barem 500 m od drugih kasina, automat klubova, odgojno-obrazovnih i vjerskih objekata
Komentar	Pravilnik ne uključuje širok spektar odgojno-obrazovnih ustanova (primjerice vrtići, učenički domovi), kao niti međusobnu udaljenost između kladionica.	Odgojno-obrazovni i vjerski objekti nisu specificirani u Pravilniku, što je dovelo do raznolike interpretacije i teškoća/neujednačenosti u primjeni.
2012. godina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kladionice moraju biti udaljene minimalno 200 m od redovne osnovne (peti do osmi razred) i srednje škole 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ casina i automat klubovi moraju biti udaljeni barem 500 m od drugih casina i automat klubova
Komentar	Odredba se značajno liberalizira te se još dodatno isključuju manje područje osnovne škole koje imaju učenike samo od prvog do četvrtog razreda.	Odredba se značajno liberalizira na način da su odgojno-obrazovni i vjerski objekti u potpunosti izostavljeni. Navedeno rezultira otvaranjem automat klubova u blizini škola, čak i u zgradama odmah pored škola.

<p>2020. godina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kladionice moraju biti udaljene minimalno 200 m od odgojno-obrazovnih ustanova i vjerskih objekata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ casina i automat klubovi moraju biti udaljeni minimalno 500 m od drugih casina, automat klubova, odgojno-obrazovni i vjerskih objekata
<p>Komentari i posljedice primjene</p>	<p>Pravilnik detaljnije specificira odgojno-obrazovne i vjerske objekte što omogućuje ispravniju primjenu odredbe. Vraća se stroži princip, odnosno više ograničenja.</p> <p>Zakonodavac cijelo vrijeme zanemaruje druge ustanove u kojima nema sumnje da se nalaze osobe ranjive za razvoj problema povezanih s kockanjem, i/ili ustanove o kojima bi (po analogiji vjerskih ustanova) valjalo iz 'moralnih' (ili nekih drugih vrijednosnih) razloga voditi brigu. To su primjerice ustanove socijalne skrbi (posebno ustanove za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi te ustanove za djecu i mlade s problemima u ponašanju – odgojne ustanove), kao i psihijatrijske klinike gdje se liječe ovisnici, terapijske zajednice za ovisnike i slično.</p> <p>Za priređivanje lutrijskih igara ne postoji ograničenje.</p> <p>Zemaljska prodajna mjesta je moguće otvarati i u lokalima stambenih zgrada ako je s time suglasno više od 50% suvlasničkog udjela pojedine zgrade. Navedeno je rezultiralo otvaranjem brojnih kladionica i automat klubova u stambenim zgradama.</p> <p>Budući da je od 2012. do 2020. godine bilo dozvoljeno otvaranje automat klubova i casina u blizini odgojno-obrazovnih i vjerskih objekata, mnogi od njih su i dalje aktivni, neovisno o izmjenama Pravilnika od 2020. godine, zbog nemogućnosti retroaktivne primjene pravnog akta. Navedena mjesta će ostati otvorena dok god imaju, prema tada važećem pravnom okviru, valjanu licencu. Tek po isteku licence se očekuje da u blizini odgojno-obrazovnih i vjerskih objekata više neće biti prodajnih mjesta ovih priređivača.</p> <p>Ponavljam, novim izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću je predviđeno donošenje Uredbe kojom će se udaljenosti regulirati (članak 13. stavak 6. Zakona o igrama na sreću 72/2025).</p>	

Kao što je vidljivo iz ranije prikazane statistike, automati (EGMs) se mogu postavljati i na prodajna mjesta kladionica, a samoposlužni terminali za klađenje (tzv. kladomati), se mogu postavljati u ugostiteljskim objektima.

Prema novim izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću (članak 46. stavak 2.; 72/2025), samoposlužni terminali (kladomati) više nisu opcija za uplatu igara klađenja u

ugostiteljskim objektima. Oni su izbačeni kao opcija, te sada ovaj stavak glasi „Uplate za igre kladjenja primaju se na uplatnim mjestima kladionica i putem samoposlužnih terminala na uplatnim mjestima kladionica, u prostorima casina i automat klubova“. Ova odredba stupa na snagu 01.01.2026. godine. Time se kladomati više neće moći nalaziti u ugostiteljskim objektima (njih 3.683), neće biti „spajanja“ ugostiteljske industrije i industrije kladjenja na isti način. Oni će biti dostupni samo na mjestima gdje se ionako priređuju igre na sreću, no ne i lutrijske igre.

Za razliku od nekih drugih europskih zemalja (primjerice Finska), automati ne mogu biti dostupni u prodavaonicama ili nekim drugim prodajnim mjestima. Samo kiosci imaju mogućnost, preko elektronskih terminala, nuditi lutrijske igre, budući da Hrvatska Lutrija, d.o.o., za lutrijske igre ima pravo prodajnu mrežu osigurati i kroz partnere. U Hrvatskoj se najviše radi o kioscima, benzinskim postajama i poslovnicama pošte.

Maloljetnicima je od 2010. godine zabranjen pristup svim igrama na sreću. Kako na zemaljskim prodajnim mjestima, tako i za registraciju za online kockanje, kod licenciranih priređivača u Republici Hrvatskoj.

No, što se tiče same identifikacije igrača prilikom igranja, novim izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću došlo je do strože regulative, za koju su se značajno zalagali i stručnjaci za mentalno zdravlje u Hrvatskoj. Važno je naglasiti da su ove odredbe stupile na snagu odmah, odnosno od 1.5.2025. godine.

IDENTIFIKACIJA IGRAČA prema skupinama prodajnih mjesta	Prije izmjena Zakona o igrama na sreću (1.5.2025.); na snazi do 30.04.2025.	Nakon izmjena Zakona o igrama na sreću (1.5.2025.); stupilo na snagu 1.5.2025.
Lutrijska prodajna mjesta (pristup lutrijskim igrama)	identifikacija samo u slučaju sumnje je li igrač punoljetan ili ne	identifikacija samo u slučaju sumnje je li igrač punoljetan ili ne Čl. 13. st. 2. Zakona: „U slučaju sumnje u ispunjenje uvjeta punoljetnosti, sudionik u lutrijskoj igri dužan je dokazati punoljetnost identifikacijskom ispravom.“
Kladionice (pristup igrama kladjenja)	identifikacija samo u slučaju sumnje je li igrač punoljetan ili ne	obvezna je identifikacija za pristup igrama kladjenja (kao i igrama na automatima u prostorima kladionica) Čl. 49. st. 1. Zakona: „Zabranjuje se posjet uplatnim mjestima kladionica i sudjelovanje u igrama na sreću osobama mlađim od 18 godina“

Automat klubovi (pristup igrama na automatima u automat klubovima)	nije bilo obvezne identifikacije prilikom ulaska u automat klub, već samo u slučaju sumnje je li igrač punoljetan ili ne, moglo se je identificirati igrača (najčešće na blagajni prilikom podizanja dobitka od igara)	obvezna identifikacija osobnom iskaznicom na ulazu Čl. 60. st. 1. Zakona: „(1) Posjet i sudjelovanje u igrama na sreću koje se priređuju u automat klubovima dopušteno je samo osobama koje su se identificirale.“
Casino (pristup igrama u casinu)	obvezna identifikacija osobnom iskaznicom na ulazu	obvezna identifikacija osobnom iskaznicom na ulazu Čl. 43. st. 1. Zakona: „Posjet casinu i sudjelovanje u igri dopušten je samo punoljetnim osobama koje su svoj identitet dužne dokazati identifikacijskom ispravom.“

Iz prikazanog usporednog prikaza pravne regulative oko identifikacije igrača, vidljivo je kako su do 01.05.2025. godine vrijedila puno fleksibilnija pravila. Identifikacija na ulazu u prostor je bila nužna samo za ulazak u casino. Sada je, uz casino, ona nužna i za ulazak u automat klub, dok su strože forme postavljene i za kladionice. Time se svakako želi doprinijeti zabrani pristupa igri dvjema skupinama: (1) maloljetnici i (2) samo-isključeni igrači.

Što se tiče postupka samo-isključivanja igrača, ono postoji kao opcija već neko vrijeme, no sadašnje izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću (72/2025) su napravile značajnije izmjene u tom području.

Do ovih izmjena iz 2025. godine, a koje će punu funkcionalnost osigurati do kraja 2025. godine, igrači koji su se htjeli isključiti iz igre mogli su to učiniti kod svakog pojedinačnog priređivača. Procedura samo-isključenja također nije bila razrađena na nacionalnoj razini, već je bila ostavljena svakom priređivaču ponaosob, uz potrebnu suglasnost Ministarstva financija na tu proceduru. U praktičnom smislu, to je značilo da se je igrač mogao isključiti iz igre kod jednog priređivača (kod njega biti blokiran), te time zadovoljiti formu prema drugima koji rade pritisak za apstinenciju od igre (primjerice, članovi obitelji, psihijatar i slično), a da je zapravo imao otvorene račune kod drugih priređivača i mogućnost igre kod drugih priređivača.

Takvim rješenjem je dugi niz godina sustav i postupak samo-isključenja bio samo forma, bez praktičnog značaja koji bi zaista, na nacionalnoj razini, osigurao postupak isključivanja igrača i blokiranja njegovog pristupa igri.

Sada, izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću (72/2025), stvoreni su preduvjeti za (samo)isključenje na nacionalnoj razini, uvođenjem registra isključenih igrača. Radi se o novini koju tek u potpunosti treba operativno ustrojiti, u punoj funkcionalnosti, no ovaj proces se očekuje završiti do kraja 2025. godine.

U nastavku teksta je u cijelosti prenesen članak 67. e. Zakona o igrama na sreću (72/25), u kojem se vidi i da će druge osobe također moći, bez suglasnosti igrača, podnijeti zahtjev za isključenjem iz igre.

Postupak isključenja igrača i registar isključenih igrača

Članak 67.e (NN 72/25)

(1) Igrač koji sudjeluje u igri na sreću iz članka 5. stavka 1. točaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona i lutrijskim igrama na daljinu može zatražiti isključenje iz igre podnošenjem zahtjeva putem obrasca za isključenje priređivaču pisanim ili elektroničkim putem, kao i elektroničkim putem neposredno u registar isključenih igrača.

(2) Zahtjev putem obrasca za isključenje iz igre, uz suglasnost igrača iz stavka 1. ovoga članka, neposredno u registar može podnijeti i ovlaštenu djelatnik Hrvatskog zavoda za socijalni rad, ustanove za zaštitu obitelji te zdravstvene ustanove koje se bave zaštitom mentalnog zdravlja i liječenjem ovisnosti.

(3) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka, bez suglasnosti igrača, može podnijeti i tijelo koje je nadležno za provedbu zaštitne mjere i posebne obveze izrečene u sudskom postupku.

(4) Priređivač, ovlaštenu djelatnik ustanove iz stavka 2. ovoga članka i tijelo iz stavka 3. ovoga članka dužni su dostaviti podatke o isključenim igračima u registar neposredno po zaprimanju zahtjeva za isključenje, a najkasnije u roku od 24 sata od zaprimanja.

(5) Priređivač je dužan osigurati da igrač iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne sudjeluje u igrama na sreću.

(6) Hrvatski zavod za javno zdravstvo uspostavlja i vodi registar isključenih igrača koji sadrži podatke o isključenim igračima.

(7) Ministar financija propisuje pravilnicima sadržaj obrasca za isključenje te način isključenja igrača.

(8) Ministar zdravstva, uz prethodnu suglasnost ministra financija, propisuje pravilnikom sadržaj i način vođenja registra isključenih igrača te podatke koje registar mora sadržavati.

Važno je naglasiti da postupak (samo)isključenja kod svih hrvatskih legalnih i licenciranih priređivača vrijedi jednako i za zemaljska prodajna mjesta i za online kockanje.

Online igre na sreću

U Republici Hrvatskoj, trgovačkim društvima koje imaju pravo zemaljskog priređivanja igara na sreću (licencirani su priređivači temelje odluke Vlade RH), može se dati pravo priređivanja i putem interaktivnih prodajnih kanala on-line igranja, odnosno online kockanja, prema posebno određenim pravilima.

Za potrebe ovog teksta, važno je sumativno navesti da, (1) ukoliko priređivač nema pravo zemaljskog priređivanja igara na sreću, (2) ne udovoljava određenim uvjetima u odnosu na broj poslovnica, te (3) ne plaća dodatnu godišnju naknadu za online priređivanje, ne može dobiti licencu za online priređivanje.

Postupak registracije za online igranje igara na sreću (online kockanje) traži jasnu identifikaciju igrača, te se prilikom postupka registracije, podaci provjeravaju u Poreznoj upravi Ministarstva financija temeljem osobnog identifikacijskog broja građana (OIB broja), kojim se osigurava punoljetnost igrača. Naravno, postoje saznanja o mehanizmima kojima su maloljetnici zlorabili tuđi identitet za registriranje i online kockanje. No, formalno-pravno, maloljetnicima je zabranjeno sudjelovanje u svim vrstama igara na sreću, u svim modalitetima (i zemaljskim putem i online).

Djeca i maloljetnici ne bi trebali biti targetirani oglašavanjem, a o tome prije svega treba voditi računa Agencija za elektroničke medije temeljem gore navedenog Zakona o elektroničkim medijima (NN 111/21, 114/22) te Pravilnika o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima (NN 106/22). Ovdje valja reći kako u Hrvatskoj postoje identificirani oglasi koji koriste vizual, logo i/ili narativ vrlo privlačan djeci, no nisu bili procijenjeni kao kršitelji ovih pravnih akata. Radi se o procjeni struke psihosocijalnog profila, te različitom tumačenju nadležnih institucija u odnosu na stručnjake za mentalno zdravlje. Stoga je moguće zaključiti da je teško odrediti usmjeravaju li se oglasi za igre na sreću prema djeci i maloljetnicima, budući da oni ovise i o perspektivi, stručno-referentnom okviru procjenitelja.

No, sigurno postoje oglasi koji su vrlo „rubni“, odnosno koji neosporno koketiraju s obraćanjem prema mlađoj populaciji i podizanjem interesa prema kockanju djeci i mladima.

Što se tiče dostupnosti ne-licenciranih priređivača, oni čine značajan problem za hrvatsko online tržište igara na sreću. Porezna uprava Ministarstva financija objavljuje listu blokiranih priređivača na svojim web stranicama pod kategorijom „Nedozvoljeno obavljanje

gospodarske aktivnosti putem Interneta – Priređivanje igara na sreću u Republici Hrvatskoj⁴.

Osim s financijskog, dostupnost i pristupačnost nelicenciranih priređivača igara na sreću stvara problem i s javnozdravstvenog aspekta, budući da omogućuje lak i jednostavan pristup igranju i djeci/maloljetnicima i (samo)isključenim igračima.

Problematiku ilegalnih priređivača Hrvatska rješava i putem mjera blokade pristupa Internet stranicama nelicenciranih priređivača koja je implementirana Zakonom o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona (NN 106/18) 2019. godine, kada je regulirano sprječavanje obavljanja nedozvoljene gospodarske djelatnosti putem interneta. Kako bi se povećala učinkovitost navedene mjere sprječavanja sudjelovanja građana u igrama nelicenciranih priređivača igara na sreću putem interneta, Zakonom o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona (NN 152/24) koju su stupile na snagu 1. siječnja 2025. regulirano je dodatno proširenje mjera sprječavanja uvođenjem blokade uplata u nedozvoljene igre na sreću koju će provoditi pružatelji platnih usluga.

No, potrebno je također naglasiti kako se u praksi susrećemo s različitim dostupnim Internet stranicama koje promoviraju i omogućavaju igranje igara na sreću ne ilegalnih (nelicenciranih) prodavača, te ono predstavlja značajan izazov

Što se tiče postupka (samo)isključivanja iz online igara, postupak i pravila su ista za zemaljski i online modalitet kockanja, budući da se radi o licenciranim priređivačima.

⁴ <https://porezna-uprava.gov.hr/hr/nedozvoljeno-obavljanje-gospodarske-aktivnosti-putem-interneta/3984>

Tretman ovisnosti o kockanju

Za razumijevanje područja tretmana i podrške ovisnicima o kockanju (i/ili generalno osobama koje imaju problema s kockanjem) u Republici Hrvatskoj, korisno je diferencirati tretmanske opcije prema nekoliko kriterija:

1. Razina specijaliziranosti tretmana:
 - 1.1. Ustanova ima tretman (cjelokupni protokol) specijaliziran baš za ovisnost o kockanju,
 - 1.2. Ustanova se općenito bavi ovisnostima (bez specijalizacije za kockanje) te prima i klijente koji imaju probleme s ovisnosti o kockanju,
 - 1.3. Ustanova se općenito bavi mentalnim zdravljem, pa je moguće dobiti usluge vezano i uz područja ovisnosti.
2. Dobna skupina:
 - 2.1. Ustanova prima samo odrasle osobe (punoljetne, starije od 18 godina života),
 - 2.2. Ustanova prima i maloljetne osobe (mlađe od 18 godina života).
3. Financijski aspekt:
 - 3.1. Usluge su za korisnike u potpunosti besplatne (financiraju se iz državnog proračuna u okviru sustava zdravstva i/ili socijalne skrbi),
 - 3.2. Usluge podrazumijevaju plaćanje participacije (manji dio od strane korisnika),
 - 3.3. Usluge se plaćaju od strane korisnika.

(1) Kao specijalizirane ustanove (ili odjele unutar ustanova) koji se bave specifično ovisnosti o kockanju, moguće je istaknuti sljedeća mjesta:

Za odrasle osobe (starije od 18 godina života) u okviru zdravstvenog sustava:

1. Dnevna bolnica za ovisnost o kockanju, Klinika za psihijatriju Sv. Ivan, Zagreb
2. Dnevna bolnica za liječenje ovisnosti o kockanju, Klinika za psihijatriju Vrapče, Zagreb
3. Program liječenja ovisnosti o kockanju, Županijska specijalna bolnica za psihijatriju i rehabilitaciju, Rab

Navedena tri mjesta osiguravaju specijalizirane protokole unutar zdravstvenog sustava, što je u potpunosti besplatno za sve klijente (pacijente).

Za odrasle osobe (starije od 18 godina života) u okviru nevladinog sektora (NGO):

- U Hrvatskoj djeluju Klubovi liječenih ovisnika o kocki (KLOK), koji pružaju podršku i rehabilitacijski program

Prema dostupnim informacijama, ukupno postoji 6 ovakvih Klubova, a sudjelovanje podrazumijeva plaćanje članarine, odnosno financijske participacije u troškovima tretmana.

Za maloljetne osobe (mlađe od 18 godina života):

- U okviru Nastavno-kliničkog centra Sveučilišta u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta postoji Kabinet za rizična online ponašanja i bihevioralne ovisnosti (Zagreb)

U okviru ovog Kabineta specijalizirani tim za bihevioralne ovisnosti nudi savjetovanje i tretman maloljetnim osobama koje su razvile probleme vezane uz kockanje. Usluge kabineta podrazumijevaju plaćanje participacije od strane korisnika.

(2) Ustanove koje se općenito bave ovisnostima (bez specijalizacije za kockanje), ali primaju i klijente (korisnike) koji imaju probleme s ovisnosti o kockanju

- Županijski zavodi za javno zdravstvo (ukupno ih je 20 u Hrvatskoj)
- Odjeli za psihijatriju pri bolnicama
- Terapijske zajednice (ukupno ih je 9 u Hrvatskoj)

Radi se o mjestima koje imaju svoje ustrojstvene jedinice (ili timove stručnjaka) specijalizirane za ovisnosti općenito. U sklopu pružanja tretmanskih intervencija prema ovisnicima, postoji mogućnost i tretmana ovisnosti o kockanju.

Iako nemaju posebnu specijalizaciju, posljednjih godina

Radi se mahom o ustanovama koje primaju odrasle osobe (18+), s izuzetkom jedne terapijske zajednice koja prima korisnike od 16. godine života.

Liječenje/tretman su u potpunosti besplatni, odnosno pokrivaju ih troškovi zdravstvenog sustava (zavod za javno zdravstvo, psihijatrijski odjeli u bolnicama) ili sustav socijalne skrbi (terapijske zajednice).

(3) Ustanove koje se općenito bave mentalnim zdravljem, no moguće je dobiti i usluge vezano uz područje ovisnosti, odnosno ovisnosti o kockanju.

U Hrvatskoj postoje organizacije koje na općenitoj razini pružaju psihosocijalnu pomoć i podršku osobama s problemima mentalnog zdravlja i/ili drugim problemima individualnog, obiteljskog, obrazovnog i šireg društvenog funkcioniranja.

U katalogu institucija koji se nalaza ne listi Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo⁵, a koje mogu pružiti pomoć i kod problema povezanih s kockanjem, nalaze se i sljedeće institucije:

- Obiteljski centri (svaka županija ima svoj, ukupno ih je 20 u Hrvatskoj)
- Crveni križ
- Savjetovališta (najčešće se radi o gradskim ustanovama)

Većina ovih ustanova pruža mogućnost besplatne savjetodavne pomoći.

Uz navedeno, postoje i privatni psihoterapeuti i/ili klinike/kabineti koji pružaju usluge psihoterapijskog rada, također omogućuju terapijski rad i u području problema povezanih s kockanjem, ne prema saznanjima autora ovog teksta, nitko nije specijaliziran za ovom području.

Zaključno, u Hrvatskoj postoji mogućnost dobivanja besplatne psihosocijalne pomoći i/ili liječenja ovisnosti o kockanju, no posebno izvan Grada Zagreba (glavni grad Hrvatske), nedostaju specijalizirane ustanove i/ili specijalizirani timovi stručnjaka s protokolima tretmana specifično za ovo području.

Veliki nedostatak također predstavlja nedostatna dostupnost intervencija u Hrvatskoj prema mladima koji imaju probleme vezane uz kockanje.

⁵ <https://ovisnosti.hzjz.hr/korisni-kontakti/?ovisnost=kocka>

Preporuke

Temeljem svega navedenog, moguće je za Hrvatsku izdvojiti sljedeće preporuke, s ciljem unapređivanja regulative industrije igara na sreću, osnaživanja odgovornog priređivanja igara na sreću te osiguravanja adekvatnih intervencija:

1. Potrebno je strože regulirati, provjeravati i penalizirati oglase industrije kockanja koji imaju vizuale atraktivne djeci i mladima. Aktualna praksa vezana uz Agenciju za elektroničke medije pokazala je suviše relaksirani pristup prilikom interpretacije vizualnog identiteta pojedinih oglasa.
2. Specijalizirane dnevne bolnice za liječenje ovisnosti o kockanju trebale bi biti dostupne barem u četiri glavne regije Hrvatske, odnosno četiri najveća hrvatska grada (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek). Trenutno su dvije dnevne bolnice dostupne samo u Gradu Zagrebu, kao glavnom gradu.
3. S obzirom na sve veći prelazak igranja prema online modalitetu kockanja, država mora uložiti dodatne napore kako bi intenzivnije blokirala pristupačnost igranju kod nelicenciranih (ilegalnih) online priređivača.
4. S obzirom na sve intenzivniju integraciju industrije kockanja s industrijom sporta, potrebno je strože regulirati (ili u potpunosti onemogućiti) sponzorstva sportskih klubova i sportaša od strane industrije igara na sreću. Sportsko klađenje time postaje normativno ponašanje u kontekstu praćenja sporta, ali i bavljenja sportom, što posebno stvara rizik za djecu, mlade i mlađe odrasle osobe.
5. Mladi s problemima kockanja, posebno ako su maloljetnici, često su nedovoljno detektirana skupina, u kontekstu kockanja kao skrivene ovisnosti. Slijedom navedenog, u Hrvatskoj nedostaje specifičnih intervencija za ovu dobnu skupinu, ali je i nedostatna dijagnostika i trijaža problema povezanih s kockanjem kod maloljetnika.